

Λούκα, ἐπρωτεσταλόγισε, πῶς ἤμποροῦσε μὲ τὴν ὁμολογίαν ὅπου²⁵ / ἔχ(ει),
νά πάρῃ ἀπὸ τὸν Ἑβραῖον τὸν μπελιγραδιάνο¹ τὰ 83.²⁶ / φλορίντζια, καὶ μὲ
τὸ νὰ τὰ ὅπρισεν ὁ μπ<ασιά> Ἀλέξης Λαζάρου,²⁷ / διὰ ἐδικήν του ὑπόδεσιν,
ἐν τῷ μεταξὺ ἀπέθανεν ὁ Ἑβραῖος,²⁸ / ὥστε γράφομεν νὰ γένη τελ(ει)οτέρα
ἐξέτασις εἰς αὐτό, καὶ ὕστερα²⁹ / νὰ γένη καὶ ἡ ἀπόφασις ποῖος νὰ λαβαίνει
τὰ ἄνωθεν ἄσπρα, καὶ ποῖ(ος)³⁰ / νὰ τὰ χάνῃ. καὶ ἐγράφη εἰς ἔνδειξιν.
³¹⁻³⁴ / Μανικάτης· σαφράν(ος) νῦν· προεστός mr, Κωνσταντίνος Μανόλη
[μον.], Ἰωάννης τζήγγ(ου) mr, θωμᾶς βελλεράς, γιάνης μαβρωδῆς [χ. Θ.
Βελλερά], Ἰωάν(νης) ἀδάμη, κυρίτζης χ(ατζῆ) τύχου.

Παρουσιάζει ενδιαφέρον ὅτι τὴν αγωγή ἀσκεῖ φατούρος γιὰ λογαριασμό του δικαιοῦχου τῆς ὁμολογίας, ὡς πληρεξούσιος χωρὶς ρητὴ πληρεξουσιότητα².

στ. 23-28 Ἡ χρεωστικὴ ὁμολογία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξοφληθεῖ, λόγῳ προγενέστερης δεσμεύσεως (ὅπρισμα) τοῦ ἰδίου ποσοῦ ἀπὸ ἄλλον δανειστή τοῦ πληρωτή.

στ. 28-30 Το Κριτήριο αποφασίζει νὰ ἐξετασθεῖ σε βάθος ἡ υπόδεση γιὰ νὰ προσδιορισθεῖ τίνος δανειστή ἡ ἀπαίτηση πρέπει νὰ ικανοποιηθεῖ κατὰ προτεραιότητα.

1. «μπελιγραδιάνο»: ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Τρανσυλβανίας Ἀλμπα Ιούλια (Alba Iulia) –στα ἐπίσημα ἐγγράφα–, ἡ ὁποία ἀναφέρεται στους κκ. τῆς Κ ὡς «Μπελιγράδι» (Bălgrad). Εκκεῖ υπήρχε παροικία Ἑβραίων ἐμπόρων, ἐνδεχομένως μὲ προνομιακὸ δίπλωμα τῶν ἀρχῶν τοῦ 18^{ου} αἰ. –ὅπως εἶναι πιθανὸ νὰ εἶχαν καὶ οἱ παροικίες τῶν Ἀρμενίων (1703;) καὶ τῶν Βουλγάρων (1705;) ἐμπόρων στὶς πόλεις Gherla καὶ Deva τῆς Τρανσυλβανίας ἀντίστοιχα.
2. Γιὰ τὸν φατούρο βλ. ΕΚΣ, σσ. 178, καὶ 185-186 γιὰ τὰ εἶδη καὶ τὴν ἐκτασὴ τῆς πληρεξουσιότητας.

39

1762/IX/9

χ. Ἰωάννη Αδάμη

978/φ 21r

σχ. 163· Γ' /65

**Πρακτικὸ πειδαρχικῆς αποφάσεως κανονιστικοῦ περιεχομένου.
Επιστροφὴ «σημαδιών». Ἀργία δρησκευτικῶν εορτῶν.
Ἀδέμιτος ἀνταγωνισμός.**

// 1762. Σεπτεμβρίου 9.

² / Ἐδὼ σημειώνομεν, διὰ τὰ σημάδια ὅπου ἐπάρθησαν ἀπὸ³ / μερικοῦς, κατὰ καιροῦς, διὰ τὴν ἀνευλάβειαν ὅπου ἔδ(ει)ξαν⁴ / καὶ ἄνοιξαν καὶ πωλοῦν εἰς ταῖς ἐορταῖς, μέ ὅλον ὅπου τοὺς⁵ / ἐπρόσταξεν ὁ προεστὼς νὰ ἀπέχουν καὶ δὲν

ὑπήκουσαν,⁶ / Λοιπὸν διὰ τὴν ὥραν παρακαλοῦντας τοὺς ἐσυ<γ>χώρησαν, καὶ⁷ / τοὺς ἐδόθησαν ὅλα τὰ ζαλογκίτους, ὅμως ἀπὸ τὴν σήμερον⁸ / συμφώνως ἀποφασίσθη, τὸ πῶς εἰς ταῖς ἐδικαῖς μας μεγάλαις⁹ / ἐορταῖς, ὅποιος ἀνοίξη τὴν μπόλταντου, καὶ πωλήση, μακάρι¹⁰ / καὶ νὰ ἔχη ταῖς δύο θύραις <κλειστές>, νὰ τοῦ πέρνουν σημάδι, κάθε¹¹ / φορὰν ὅπου τὸ κάμη ἀπὸ F 6.¹² // καὶ νὰ τὸ ξαχωρά[[σ]]ζουν, εἰ δέ¹² / καὶ [[ἀπό]] δὲν τὸ θγάλη, νὰ ἔχη τό σημάδι νὰ πωλεῖται. καὶ¹³ / τοῦτο ἐγράφη διὰ μέλλουσαν ἀσφάλειαν¹⁴ // ἕως 15. ἡμέραις.

Η εγγραφή αποτελεί δείγμα της διοικητικής λειτουργίας του Κριτηρίου: Η απόφαση για την επιστροφή των επ'αόριστον κατασχεθέντων εμπορευμάτων συνοδεύεται από τη θέσπιση «διοικητικού μέτρου». Τροποποιείται η ποινή για την πώληση εμπορευμάτων τις Κυριακές και τις άλλες αργίες που είχε ορίσει η Κ.

στ. 2, 7 «σημάδια, ζαλογκία» είναι ὀροι ταυτόσημοι που σημαίνουν γενικά ενέχυρο¹. Εδώ αναφέρονται στην κατάσχεση εμπορεύματος, στην οποία είχε προβεί ο Προεστός σε περιπτώσεις που είχε παραβιασθεί η απαγόρευση πώλησεως τις Κυριακές και σε συγκεκριμένες δρασκευτικές γιορτές². Παρατηρούμε ὅτι τὸ πρόστιμο ἐδὼ μεταβάλλεται σε προσωρινή κατάσχεση εμπορεύματος, συγκεκριμένης αξίας, και ορίζεται ο ανώτατος χρόνος διάρκειάς της (στ. 11, στ. 13 -//).

στ. 8 «συμφώνως ἀποφασίσθη»: Η απόφαση λαμβάνεται με την παρουσία και άλλων μελών της Κ, πέρα από εκείνα του Κριτηρίου.

1. Στη συγκεκριμένη εγγραφή, οι ὀροι σημαίνουν πειδαρχική ποινή, κατ'ουσίαν «διοικητικό μέτρο», βλ. ΕΚΣ, σ. 204.
2. Βλ. Θ. 46(1746) § 20 (ΕΚΣ, σ. 361), όπου απειλείται πρόστιμο 6 F· πρβλ. παρόμοιο θέσπισμα αν. Μέρος Γ', εγγρ. 65 (1742) με απειλή προστίμου 12 F για τουςπραματευτές και 50 ραβδισμών για τους φατούρους. Πλήρη κατάλογο αργιών και «ημιαργιών», με λεπτομερείς προϋποθέσεις για την πώληση εμπορευμάτων βλ. κατ. στην εγγρ. 163 (1769).

40

1762/IX/9

χ. Ιωάννη Αδάμη

978/φ 21r

**Θέσπισμα. Βλασφημία. Ατελής κανόνας δικαίου.
Απειλή αόριστης ποινής.**

¹⁴ / Ἔτι πάλιν τότε.

¹⁵ / Ἐγινε προσταγή συμφώνως παρὰ πάντων ἡμῶν, ὅσοι καὶ¹⁶ / εὐρέθηκαν πα-

